

Sygn. akt V.2 Ka 427/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Janusz Chmiel

Sędziowie: SSO Sławomir Klekocki

SSR del. Katarzyna Gozdawa-Grajewska (spr.)

Protokolant: Monika Brzoza

w obecności Wandy Ostrowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2014 r.

sprawy:

I. B. /B./

syna M. i A.

ur. (...) w Ł.

oskarżonego o przestępstwo z art. 286 § 1 kk, art. 286 § 1 kk,

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 12 maja 2014r. sygn. akt II K 94/14

I. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie 2 i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Raciborzu;

II. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 4 w ten sposób, że wskazuje jako podstawę wymiaru kary grzywny art. 33 § 2 kk;

III. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

IV. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt V.2 Ka 427/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Raciborzu wyrokiem z dnia 12 maja 2014r. w sprawie o sygn. akt II K 94/14 uznał oskarżonego I. B. za winnego występkę z art. 286 § 1 kk polegającego na tym, że w dniu 16 lipca 2013r. w R. działając z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadzając w błąd co do możliwości zrealizowania umowy zlecenia przez firmę (...) sp. z o.o. doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 5000 zł przy zawarciu umowy na wykonanie mebli kuchennych, gdzie mimo pobrania zaliczki od M. L. w wysokości 5000 zł nie wywiązał się z umowy i nie wykonał mebli kuchennych, czym działał na szkodę M. L. i za ten czyn wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, która to karę warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat. Na podstawie art. 71 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego karę grzywny w ilości 70 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 10 zł. Zaś na podstawie art. 46 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę kwoty 3500 zł na rzecz M. L.. Obciążył również oskarżonego kosztami postępowania w tym wydatkami i opłatą sądową. Jednocześnie w pkt II wyroku uniewinnił I. B. od popełnienia czynu z art. 286 § 1 kk polegającego na tym, że w dniu 30 lipca 2013r. w R. działając z góry powziętym zamiarem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadzając w błąd co do możliwości zrealizowania umowy zlecenia przez firmę (...) sp. z o.o. doprowadził do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1200 zł przy zawarciu umowy na wykonanie szafy wnękowej, gdzie mimo pobrania zaliczki od G. M. w wysokości 1200 zł nie wywiązał się z umowy i nie wykonał szafy wnękowej, czym działał na szkodę G. M.

Z wyrokiem tym nie zgodził się Prokurator i zaskarżył powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonego. Wyrokowi temu zarzucił;

- obrazę przepisów prawa materialnego – art. 33 § 1, 2, 3 poprzez jego niezastosowanie przy wskazywaniu podstawy wymiaru kary grzywny i wskazanie jako podstawy art. 71 § 1 kk pomimo, iż oskarżony dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej,

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na błędnym przyjęciu, iż oskarżony nie popełnił zarzucanego mu czynu - gdyż nie był stroną umowy zawartej z G. M. i informował go przed upływem terminu realizacji umowy o możliwym jej spóźnieniu, podczas gdy prawidłowa ocena okoliczności zaistniałego czynu i dokładna analiza zeznań świadków oraz całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy prowadzi do wniosku, że oskarżony powinien ponieść odpowiedzialność karną, gdyż w istocie to on decydował o wszystkich warunkach zawieranej umowy tj. o terminie jak i cenie, wysłał swojego pracownika na pomiar, przeprowadzał rozmowy z pokrzywdzonym, przyjął za pośrednictwem pracownika przekazane mu pieniądze w postaci zaliczki i następnie zwodził pokrzywdzonego, mając pełną świadomość przy przyjmowaniu zlecenia, że nie jest w stanie wywiązać się z umowy.

Podnosząc powyższe zarzuty autor apelacji wniósł o:

1. Zmianę zaskarżonego wyroku w odniesieniu do pkt. 4 poprzez wskazanie jako podstawy wymiaru kary grzywny przepisu art. 33 § 1,2, i 3 kk
2. uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej uniewinnienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie i konsekwencją jej rozpoznania stała się konieczność tak zmiany wyroku w pkt. 4 jak i uchylenia zaskarżonego wyroku w części uniewinniającej i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji w tym zakresie.

Nie przesądzając w niczym ostatecznego rozstrzygnięcia sprawy stwierdzić należy, że w momencie wyrokowania przez Sąd Rejonowy brak było tak jednoznacznych podstaw – jak twierdzi to Sąd I instancji - do uniewinnienia oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu występkę.

Choć Sąd Rejonowy prawidłowo przeprowadził postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie, to jednak ocena dowodów w zakresie zarzucanego oskarżonemu drugiego z czynów okazała się na tyle powierzchowna, że doprowadziła Sąd I instancji do wysnucia wniosków, które nie odzwierciedlają podstaw uniewinnienia oskarżonego. Analiza dowodów dokonana przez Sąd razi powierzchownością i lakonicznością. Rację ma w tym wypadku skarżący, że reprezentujący firmę (...) nie działał na własny rachunek zawierając umowę na wykonanie szafy wnękowej w dniu 30 lipca 2013r. Przecież warunki umowy, termin jej wykonania ustalał oskarżony I. B.. Dopiero po ustaleniu tych istotnych warunków wykonania umowy o dzieło pracownik firmy (...) został wysłany na pomiar do lokalu pokrzywdzonego gdzie podpisał również pisemną umowę z pokrzywdzonym G. M.. Ustalając wszelkie niezbędne warunki umowy I. B. posiadał przecież pełną wiedzę o znacznych trudnościach finansowych firmy (...), braku płynności finansowej, znał stan zadłużenia, gdyż postępowania egzekucyjne przeciwko firmie trwały od dłuższego czasu. W tej sytuacji błędna jest konstatacja Sądu Rejonowego, że skoro oskarżony informował pokrzywdzonego o realizacji umowy z opóźnieniem to nie wyczerpał znamion przestępstwa z art. 286 § 1 kk. Skoro jednocześnie Sąd Rejonowy uznał, że oskarżony I. B. pobierając od pokrzywdzonego M. L. zaliczkę w kwocie 5000 zł za ledwie dwa tygodnie wcześniej działał z zamiarem oszukania tegoż oskarżonego, a zaliczka została przeznaczona na bieżące potrzeby firmy, gdyż rachunki bankowe firmy były już zajęte i był to jedyny sposób na uzyskanie środków finansowych dziwi więc dlaczego uznał, że przy takiej samej, niezminionej sytuacji firmy (...) nie działał z takim zamiarem pobierając zaliczkę od pokrzywdzonego M.. W obu przypadkach przecież pobrane zaliczki nie były przeznaczane na zakup materiałów potrzebnych do wykonania umów, ale na bieżącą działalność firmy. Pomimo tego, że oskarżony I. B. przyjął zlecenie i zaliczkę od G. M. to następnie zwodził pokrzywdzonego przesuwając wciąż termin realizacji umowy. Nie raczył poinformować pokrzywdzonego, że nie wykona szafy tylko przyjął taktykę zwodzenia pokrzywdzonego. Dla realizacji przestępstwa z art. 286 § 1 kk nie jest wymagane działanie osobiste. Sąd Rejonowy nadmierną wagę przywiązał do faktu, że umowę podpisał jeden z pracowników firmy, a nie sam oskarżony. Pieniądże tymczasem zostały przekazane firmie oskarżonego i to on prowadził wszelkie późniejsze rozmowy z pokrzywdzonym na temat wykonania umowy. Zatem należałoby uznać, że S. H. działał za pełną wiedzą oskarżonego i na jego polecenie a z pewnością żadne dowody nie wskazują, by miał on zatrzymać pobraną zaliczkę dla siebie.

Niewątpliwie G. M. został wprowadzony w błąd, a co najmniej jego pozostawanie w błędzie zostało wykorzystane, a nadto poniósł szkodę finansową. Trudno przyznać rację Sądowi Rejonowemu, że sprawa ma charakter tylko i wyłącznie cywilny i powinna zostać rozpoznana w postępowaniu cywilnym. Wniosek Sądu Rejonowego jest zdecydowanie przedwczesny, a zaprezentowane argumenty nieprzekonujące. Uzasadnienie wyroku w części uniewinniającej oskarżonego nie spełnia wymogów zawartych w art. 424 § 1 kpk.

Rolą Sądu Rejonowego przy ponownym rozpoznaniu sprawy będzie dokładne ponowne przesłuchanie zarówno oskarżonego jak i pokrzywdzonego G. M., a także świadka H., a następnie przeanalizowanie materiału dowodowego także w kwestii zamiaru oskarżonego i faktycznych działań przez niego podjętych, na skutek których szkodę poniósł G. M.. W świetle powyżej przedstawionych uwag Sąd I instancji w sposób należyty przeanalizuje, czy zachowanie oskarżonego I. B. wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 kk, a jeżeli tak to w sposób wyczerpujący uzasadni swoje stanowisko zgodnie z wymogami art. 424 kpk. To samo uczyni w razie wywiedzenia wniosków odmiennych.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy uchylił wyrok w części dotyczącej uniewinnienia oskarżonego i w tym zakresie sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Raciborzu.

Jednocześnie dokonano zmiany wyroku w pkt. 4 w ten sposób, że wskazano jako podstawę wymiaru kary grzywny art. 33 § 2 kk w miejsce art. 71 § 1 kk. Rację ma bowiem skarżący, że Sąd Rejonowy dopuścił się w tym zakresie obrazy prawa materialnego przez wskazanie błędnej podstawy wymiaru kary grzywny. I. B. dopuścił się bowiem czynu (przypisanego mu w pkt. 1 zaskarżonego wyroku) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. W takiej sytuacji jedyną dopuszczalną i zasadną podstawą wymiaru kary grzywny jest art. 33 § 2 kk a nie art. 71 § 1 kk jak uczynił to Sąd I instancji. Zaskarżony wyrok w tym zakresie wymagał korekty.

W pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymano w mocy.

Z wymienionych powodów Sąd Okręgowy orzekł jak na wstępie.